

ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»

Хмельницький інститут соціальних технологій

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Хмельницького
інституту соціальних технологій
Університету „Україна”

М. Є. Чайковський

„07”

09

2020 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК. 1.11. Фізіологія людини

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Фізична культура і спорт

(назва освітньої програми)

освітнього ступеня бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

(шифр і назва спеціальності (тей))

Обсяг, кредитів: 180/6

Форма підсумкового контролю: екзамен

Хмельницький 2020 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ

Викладач	Кравчук Людмила Степанівна кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту
Профайл викладача	
Канали комунікації	Телефон інституту: (0382) 70-45-56 Телефон викладача: 0978716232 Електронна пошта: kravchuk_lst@ukr.net Вайбер: 0978716232 Кабінет: 37
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу http://vo.uu.edu.ua/ за адресою:	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=3801

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 6	Галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка»	Вид дисципліни обов'язкова	
	Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»	Цикл підготовки загальний	
Модулів – 1	Спеціалізація немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	–
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 180		3-й	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		30 год.	–
		Практичні, семінарські	
		30 год.	–
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		120 год.	–
		Індивідуальні завдання: 4 год.	
		Вид семестрового контролю: екзамен	

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ:

Анатомія

ПОСТРЕКВІЗИТИ:

Біохімія

Загальна теорія здоров'я та здорового способу життя

Спортивна морфологія

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Формування теоретичних знань із фізіології різних органів та систем організму; отримання знань про зміни в фізіологічних процесах, які відбуваються в організмі при патологічних змінах та фізичних навантаженнях; отримання практичних навичок та вмінь для трактовки результатів функціональних досліджень.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Студенти набувають теоретичних та практичних знань з принципів життєдіяльності організму людини; механізмів функціонування окремих систем (нервова, кровообіг, дихання, травлення, обмін речовин та енергій, терморегуляція, залози внутрішньої секреції, вища нервова діяльність, руховий апарат); фізіологічних методів дослідження людини.

Вивчення дисципліни забезпечує теоретичну базу для подальшого вивчення таких дисциплін: біохімія та біохімія спорту, фізіологічні основи фізичної культури, основи медичних знань, основи клінічної патології, валеологія, функціональна діагностика.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ (ФАХОВИХ) ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

СК 5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.

СК 7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.

СК 9. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

РН 10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.

РН 11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту.

РН 14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.

РН 15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

РН 16. Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини.

СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
		л	сем	пр	лаб	інд			л	сем	пр	лаб	інд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Основи клітинної фізіології															
Тема 1. Загальне уявлення про фізіологію. Основи клітинної фізіології Фізіологія крові.	17	2	4	–	–	–	11	16	2	-	-	-	-	14	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 2. Фізіологія крові. Кровообіг.	15	2	2	–	–	–	11	14	-	-	-	-	-	14	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. Опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 3. Фізіологія дихання. Фізіологія м'язів.	17	2	4	–	–	–	11	16	-	2	-	-	-	14	АР: співбесіда СР: підготовка та проведення презентації ІР: складання кросворду за основними термінами теми
Тема 4. Будова та фізіологія нейрону та нервових відростків.	17	2	4	–	–	–	11	14	-	-	-	-	-	14	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Модульний контроль	2	–	–	–	–	2	–	2	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	68	8	14	–	–	2	44	62	2	2	-	-	2	56	

Змістовий модуль 2. Фізіологія нервової системи та вищої нервової діяльності															
Тема 5. Фізіологія ЦНС.	15	4	2	–	–	–	9	16	-	-	-	-	-	16	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 6. Фізіологія сенсорних систем організму	15	4	2	–	–	–	9	16	2	-	-	-	-	14	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. Опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 7. Фізіологія вищої нервової діяльності.	15	4	2	–	–	–	9	16	-	-	-	-	-	16	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. Опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 8. Обмін речовин. Терморегуляція	15	4	2	–	–	–	9	16	-	2	-	-	-	14	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. Опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Модульний контроль	2	-	–	–	–	2	–	2	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 2	62	16	8	–	–	2	36	66	2	2	-	-	2	60	
Змістовний модуль 3. Гуморальна фізіологія															
Тема 9. Фізіологія залоз внутрішньої секреції	14	2	2	–	–	–	10	16	2	-	-	-	-	14	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. Опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 10. Фізіологія травлення.	14	2	2	–	–	–	10	14	-	-	-	-	-	14	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. Опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 11. Фізіологія виділення. Фізіологія розмноження.	16	2	4	–	–	–	10	16	-	2	-	-	-	14	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. Опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Модульний контроль	2	–	–	–	–	2	–	2	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Всього за модулем 3	46	6	8	–	–	2	30	48	2	2	-	-	2	42	
Усього годин	176	30	30	–	–	6	110	176	6	4	-	-	6	160	
ІНДЗ	4	–	–	–	–	4	–	4	-	-	-	-	4	-	ІНДЗ: реферат
Усього годин	180	30	30	–	–	10	110	180	6	4	-	-	10	160	

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні*: вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів. Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході семінарських, практичних занять застосовуються наступні методи:

- практичні заняття організовується у формі доповідей, обговорень та виконання практичних завдань. Увага студентів зосереджена на висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Анатомія та фізіологія з патологією / Під ред. Я.І. Федюка. Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. 676с.

2. Ганонг В.Ф. Фізіологія людини. підручник для 3-4 рівнів акредитації. Львів: БАК, 2002. 768с.

3. Кучерук О.С., Плахтій П.Д. Фізіологія людини. Частина 1. / Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, 1997. 210 с.

4. Плахтій П.Д. Фізіологія людини. Частина II. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, 2000. 218с.

Допоміжна

1. Агаджанян Н.А., Тель Л.З., Циркин В.И., Чеснокова С.А. Физиология человека. СПб.: Сотис, 1998. 528 с.

2. Гонтський Я.І., Максимчук Т.П. Біохімія людини: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів освіти III-IV рівнів акредитації. Тернопіль: Укрмедкнига, 2008. 536 с.

3. Губський Ю.І. Біологічна хімія. Київ-Тернопіль: Укрмедкнига, 2007. 508с.

4. Коробков А.В., Чеснокова С.А. Атлас по нормальной физиологии. М.: Высшая школа, 1986. 351 с.

5. Михалевич Р.Ф. Анатомія та фізіологія з основами патології в запитаннях та відповідях. К.: Здоров'я, 2001. 176 с.

6. Метаболизм в процессе физической деятельности. / Под ред. М. Харвиса. К.: Олимпийская Литература, 2008. 287 с.

7. Нормальная физиология / Под ред. К.В. Судакова. М.: 1999. 715 с.

8. Нормальна фізіологія / За ред. В.І. Філімонова. К.: Здоров'я, 2004. 608с.

9. Основы психофизиологии. /Отв. ред. Ю. Александров. Инфа-4. 1998. 432с.

10. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими. / за заг. ред. Єпішина А.В. Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. 768с.

11. Середюк Н.М., Вакалюк І.П., Стасишин О.С. та ін. Внутрішня медицина: Терапія. К.: Медицина, 2006. 688с.

12. Улямор Дж. Х., Костил Д.Л. Физиология спорта и двигательной активности – К.: Олимпийская литература, 1997. 504 с.

13. Файфура В.В., Бондаренко Ю.І., Хара М.Р. Практикум з фізіології і патології людини. Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. 124с.

14. Физиология человека / Под ред. В.М.Покровського, Г.В.Коротькою: В 2-х тт. М.: Медицина, 2001. Т.1. 441с., Т.2. 368с.

Інформаційні ресурси

1. Фізіологія дихання. <https://www.youtube.com/watch?v=fUDc0nEh4Co>.
2. Фізіологія дихання. <https://www.youtube.com/watch?v=8jyfstrrkAM>.
3. Фізіологія ЦНС. <https://www.youtube.com/watch?v=wFdJPYft5vQ>.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Основи клітинної фізіології		
1.	Загальне уявлення про фізіологію. Основи клітинної фізіології Фізіологія крові.	11
2.	Фізіологія крові. Кровообіг.	11
3.	Фізіологія дихання. Фізіологія м'язів.	11
4.	Будова та фізіологія нейрону та нервових відростків.	11
	Модульний контроль	2

Змістовий модуль 2. Фізіологія нервової системи та вищої нервової діяльності		
5.	Фізіологія ЦНС	9
6.	Фізіологія сенсорних систем організму	9
7	Фізіологія вищої нервової діяльності	9
8	Обмін речовин. Терморегуляція	9
	Модульний контроль	2
Змістовний модуль 3. Гуморальна фізіологія		
9	Фізіологія залоз внутрішньої секреції	10
10	Фізіологія травлення	10
11	Фізіологія виділення. Фізіологія розмноження.	10
	Модульний контроль	2
	ІНДЗ	4
Всього:		120

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Основи клітинної фізіології			
Тема 1. Загальне уявлення про фізіологію. Основи клітинної фізіології Фізіологія крові.(11 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	I
Тема 2. Фізіологія крові. Кровообіг. (11 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	II
Тема 3. Фізіологія дихання. Фізіологія м'язів. (11 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	III
Тема 4. Будова та фізіологія нейрону та нервових відростків. (11 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне заняття	1	IV
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	V
Всього: 46 год.	Всього: 8 балів		
Змістовий модуль 2. Фізіологія нервової системи та вищої нервової діяльності			
Тема 5. Фізіологія ЦНС. (9 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VI
Тема 6. Фізіологія сенсорних	завдання до самостійної роботи,	1	VII

систем організму (9 год.)	індивідуальне завдання		
Тема 7. Фізіологія вищої нервової діяльності. (9 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VIII
Тема 8. Обмін речовин. Терморегуляція (9 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	IX
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	
<i>Всього: 38 год.</i>	<i>Всього: 8 балів</i>		
Змістовний модуль 3.			
Наукова інформація та основи академічного письма			
Тема 9. Фізіологія залоз внутрішньої секреції (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	X
Тема 10. Фізіологія травлення. (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	XI
Тема 11. Фізіологія виділення. Фізіологія розмноження. (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	XII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	XIV
<i>Всього: 32 год.</i>	<i>Всього: 7 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 4 год.	Реферат	7	XV
<i>Разом: 120 год.</i>	<i>Разом: 30 балів</i>		

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень студента	<i>Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.</i> <i>За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.</i> <i>Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.</i> <i>Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.</i> <i>Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано</i>
-------------------------------	--

	в таблиці нижче. Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань. Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.
--	---

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен		
90 – 100	відмінно	5	A	відмінно
82 – 89	добре	4	B	добре (дуже добре)
75 – 81	добре	4	C	добре
64 – 74	задовільно	3	D	задовільно
60 – 63	задовільно	3	E	задовільно (достатньо)
35 – 59	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	незадовільно	2	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного

	поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	<i>Перескладання здійснюється відповідно до графіка</i>
Правила академічної доброчесності	<i>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</i>
Вимоги до відвідування	<i>Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.</i>

ПЕРЕВІРЕНО:

завідувач

науково-методичного відділу

Н. О. Островська

«07» вересня 2020 р.